No. 3803.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te Amsterdam, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden franko p. p. ƒ 6.00.
Brieven, Gelden, enz. franko te adresseeren aan „het Bureau van De Tijd."

DINGSDAG 8 NOVEMBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 7 November.

Zaturdag hebben in de Tweede Kamer weder vier bestrijders van het wetsontwerp op de spoorwegen het woord gevoerd.

De eerste hunner, de heer *Poortman*, bespreekt het uit het oogpunt der rigting en uit het financiële. Wat het eerste betreft wijst hij op het gemis eener aansluiting van Groningen met de Duitsche grenzen te Leer of Asschaffendorf. Vervolgens op de uitsluiting van het zuidelijkst en tevens welvarendste deel van Friesland en op den verbazenden omweg, dien de Friezen, door de Drentsche steppen heen, naar Holland zullen moeten maken. Ook betreurt hij dat gemist wordt een lijn van Amsterdam naar het Nieuwe Diep, die, volgens hem, de doorgraving van Holland op zijn Smalst onnoodig maken zou, iets dat wij den geachten spreker niet kunnen toegeven. Doch niet enkel door dat gemis worden, zoo als hij zeer juist laat uitkomen, zonder eenige vergoeding, de belangen der aanzienlijkste en magtigste stad van het rijk gekwetst. Daarentegen geeft de Regering een spoorweg van Arnhem naar Venlo, waardoor niemand gebaat wordt. Met ons staat de spreker voor, dat Utrecht het verbindingspunt der spoorwegen moet zijn, een gevoelen, dat vroeger in de Kamer algemeen was, en door welks behartiging de meeste der voornoemde grieven zouden komen te vervallen, benevens deze dat, zoo als thans geschiedt, ook het rijkste en welvarendste gedeelte van Noordbrabant, zijnde de Langestraat en het land van Altena, worden uitgesloten. Bovendien kleeft dit ontwerp het nadeel aan dat, terwijl Amsterdam, de grootste handelstand van het rijk, een grooten omweg maken moet, Antwerpen over de Nederlandsche spoorwegen een naauwere verbinding met Duitschland erlangt.

Bij de behandeling der financiële bezwaren merkt de spreker op, dat om de weldaad, door de spoorwegen aan enkele gewesten bewezen, het gansche land, volgens de verklaring der Regering, verstooten zal worden van de zoo noodige en zoo herhaaldelijk beloofde herziening van ons gebrekkig belastingstelsel. En het geheele land zal dien sedert jaren gekoesterden wensch moeten opgeven voor een spoorwegplan, waarbij geheele provinciën hier, gedeelten van provinciën ginds, worden uitgesloten, en de billijke vewachtingen der Hoofdstad miskend.

„En nu, Mijneheeren! zegt spr., aan het slot mijner rede gekomen, wil ik u eene vraag doen: is er kans op plaatsing van spoorweg-aandeelen zonder medewerking van de Amsterdamsche beurs? Ik geloof neen; de kunstmiddelen in den vreemde welligt aan te wenden *pour faire mousser les actions*, zullen mislukken, en wij zullen hebben tot stand gebragt eene wet, die zonder uitvoering zal blijven."

Zoo staat inderdaad het vraagstuk. Papieren spoorlijnen, dat is alles wat een goedkeurende stem der Kamer op dit wetsontwerp zou voortbrengen.

De heer *Kien* verklaart zich, even als de heer van Hall in de vorige zitting had gedaan, voor staatsspoorwegen, en wil mede dat Utrecht centraal-verbindingspunt worde. Ook hij acht den spoorweg van Amsterdam naar het Nieuwe Diep wenschelijk, en zet zijn bezwaren uiteen over de uitsluiting van het welvarendste deel van Friesland en andere belangrijke streken des rijks. Hij is van oordeel, dat de Regering, alleen Rotterdam bevoordeelende, met twee maten en twee gewigen meet, en levert een scherpe kritiek op de wijze, volgens welke de zoogenaamde meerderheid, waarvan het Voorloopig Verslag gewaagt, is bijeengebragt. Door het believen van allerlei lokale belangen is, zegt hij te regt, die meerderheid *opgeschommeld*. Spreker brengt hierbij in herinnering de handelingen van sommige ministers van Lodewijk Filips, die, zoo als men weet, zich door allerlei kunstgrepen in lokale aangelegenheden, ten koste der staatskas, een parlementaire meerderheid wisten te verwerven, en zou het betreuren, dat dergelijke praktijken hier in het spel waren. Maar in Nederland, zegt hij, heerscht nog de leus: „regt door zee," en hecht men steeds aan goede trouw, waarom geen Nederlander sympathie kan voeden voor een Regering, op wie ook maar de schijn zou kleven, dat zij het algemeen belang aan bijzondere konsideratiën opofferde. Het is te hopen dat bij de stemming der Kamer blijken zal, dat de heer Kien zich niet vergist over den goeden dunk, dien hij van de Nederlandsche sympathiën en antipathiën heeft.

De heer *van Heukelom* heeft, in een zeer uitvoerige rede, het wetsontwerp van verschillende gezigtspunten bezien, waaronder eenige nieuwe. In de eerste plaats doet hij het zonderling en eigenaardig karakter daarvan uitkomen, vooral zigtbaar in de groote inschikkelijkheid der koncessionarissen, die de Regering de koncessiën laten wijzigen zoo dikwijls dit haar behaagt, en zonder er op te letten of die wijzigingen soms ook het beginsel kwetsen door hen, bij hun aanvraag, voorgestaan. Nog is deze wet eigenaardig wijl zij, zoo men *à priori* zou zeggen, bij deze Kame volstrekt geen kans op aanneming kan hebben. Ten bewijze daarvan gaat de spreker de geschiedenis der spoorwegaangelegenheid na en toont aan, dat op al de wenschen en gevoelens, door de Kamer daaromtrent geuit, in deze wet niet het minste acht geslagen is. Onder anderen heeft de Regering, in plaats van een keus te doen uit de *koncessiën*, zoo als van haar verwacht werd, er eene gedaan uit de *koncessionarissen* en daarna de plannen der laatsten gewijzigd en met hen alleen onderhandeld.

In tegenstelling met vroegere sprekers verklaart de heer van Heukelom zich tegen staatsspoorwegen, maar te regt doet hij opmerken, dat het tegenwoordig ontwerp eigenlijk staatsspoorwegen geeft, doch zonder dat de Staat de voordeelen geniet, die hem bij het aanleggen der laatsten zouden toevloeijen. Het karakter van staatsspoorwegen, dat de voorgedragene lijnen bezitten, kan onder anderen ook blijken uit de omstandigheid, dat er van staatswege opnemingen zijn gedaan voor den Noorderspoorweg. De kosten daarvan zijn niet door de begunstigde koncessionnarissen, maar door de Regering betaald, een bewijs te meer, dat men hier met vermomde staatsspoorwegen te doen heeft.

Na deze algemeene punten van beschouwing brengt de heer van Heukelom het gevaar der voorgedragen spoorwegen voor ons defensiestelsel en de financiele voorwaarden ter sprake. Wat het eerste betreft, heeft hij bezwaar tegen den overgang van den Moerdijk, en noodigt daarom den minister van Oorlog uit in de openbare vergadering te willen verklaren of hij over het punt der defensie is gehoord, en of hij de gevolgen van den aanleg van dien spoorweg voor zijn verantwoordelijkheid neemt. Wij verheugen ons over die vraag, wijl dat punt verre van genoegzaam is toegelicht. Wel hebben de ministers van Financiën en Binnenlandsche Zaken in de gewisselde stukken daaromtrent verklaringen afgegeven, doch hierin mag men niet berusten; eerstens omdat men ten opzigte hunner kennis van de militaire genie gegronden twijfel kan voeden; tweedens, wijl zelfs verklaringen en opgaven van afstanden en cijfers, die binnen den kring hunner specialiteit bleven, bij narekening en nameting bleken geen steek te houden. Te regt verlangt dus de heer van Heukelom, dat de minister van Oorlog uit het krijgskundig gezigtpunt verklare, of hij de verantwoordelijkheid van het overbruggen van den Moerdijk al of niet voor zijn rekening wil nemen.

Na nog eens te hebben aangetoond welke ontzaggelijke lasten de Regeringsplannen op de schouders der belastingschuldigen dreigen te leggen, wijst de spreker er ten slotte op, dat de Kamer bijna al wat zij weet, verschuldigd is aan andere koncessionarissen dan die, waarmede de Regering onderhandelt. De gunstelingen der Regering hebben van hunne plannen niets laten zien. De Regering heeft die voorzigtig in het duister gehouden. En het is daarom dat hij eindigt met de Regering uit te noodigen, dat aan de Kamer zullen worden overgelegd, vooreerst alle stukken betreffende het overbruggen van den Moerdijk; vervolgens alle stukken betrekkelijk de opneming van den weg van Utrecht naar den Bosch; en ten laatste al de stukken betreffende de opneming van den weg van Arnhem naar den Bosch. Dan eerst zal de Kamer eenigzins met juistheid kunnen oordeelen over de waarde van de voorstellen der Regering: „Ik kan niet gelooven, zoo besluit spr. zijne rede, dat er bij de Regering de minste reden kan bestaan om dit verzoek te weigeren. Zij mag het licht niet schromen en niet toelaten dat de Kamer in den blinde geld zal geven zonder te weten waarvoor dat dienen zou."

De heer *Zylker* zegt verschillende bezwaren tegen het wetsontwerp te hebben, waarvan de voornaamste is, dat daarin niet is opgenomen de lijn van Groningen naar de Hannoversche grenzen. Het groote nut daarvan betoogt hij in den breede, doch zoo de Regering hem een afdoende verklaring wil geven, dat, na de aanneming der wet, ook de aanleg van deze lijn zal worden verzekerd, dan zal hij over al de andere bezwaren heenstappen en voor de wet stemmen.

Het belang der kwestie lost zich voor den heer Zijlker dus op enkel en alleen in een lijn van Groningen naar Noord-Duitschland. Blijft die achterwege, dan deugt het geheele ontwerp niet, wordt die beloofd, dan is het daarentegen uitmuntend, en acht de heer Zijlker een honderdtal millioen niet te veel besteed. Ziedaar een echt landelijke rondborstigheid, die bewijst dat, moge de eenvoudigheid en opregtheid van taal, in onzen verbasterden tijd, al uit de groote steden geweken zijn, zij echter op het platteland nog in eere wordt gehouden. Wij zijn nieuwsgierig te vernemen, of de ministers beproeven zullen, door het afleggen der gewenschte verklaring, den heer Zijlker — zoo als de heer Kien zich zou uitdrukken — binnen den kring harer voorstanders te *scharrelen*.

De beraadslagingen over het ontwerp spoorwegen zullen heden in de Tweede Kamer der Staten-Generaal worden voortgezet. Men houdt het er voor, dat die diskussiën nog geruimen tijd zullen duren. Er zijn nog vele leden ingeschreven, om het woord te voeren, en dan zullen onderscheidene ministers aan de beraadslagingen deel nemen. Het ligt in den aard der zaak, dat men den uitslag der diskussiën, die pas zijn aangevangen, moeijelijk op eenigen goeden grond voorzeggen kan; maar men meent toch, dat welke die uitslag ook zij, aanneming of verwerping, de beslissing met eene kleine meerderheid zal worden genomen.

Uit het verslag over de regeling van het gebruik van het koloniaal batig saldo over 1857, hebben wij gezien, dat uit de rijksschatkist de volgende uitgaven zijn gedaan, ten behoeve van de paleizen, die door den goeverneur-generaal van Neêrlands Indië worden gebruikt: mahoniehouten meubels, ƒ 7238.10; lusters, kroonen en lampen, ƒ 36,275.38; spiegels ƒ 3518.76; gravures ƒ 674; extra amballage van Parijs en Brussel ƒ 1492.02; reis- en verblijfkosten van den hoofdofficier naar Parijs en Brussel, tot aankoop van bovengemelde meubels enz., ƒ 3233,15; ¾ pCt. inspektiekosten, ƒ 393.46; kosten der handelmaatschappij ƒ 3239.38; te zamen ƒ 56,094.25.

De aankoop van grove meubelen, tapijtwerk, enz. heeft hier te lande plaats gehad. De spiegels, platen en dergelijke artikelen (pendules, lustres) zijn op verlangen van den goeverneur-generaal uit het buitenland ontboden.

Wij betreuren het, dat de goeverneur-generaal verzocht heeft, dat de genoemde goederen uit het buitenland zouden ontboden worden, en dat de Regering aan dat verzoek heeft voldaan. Immers langzamerhand is de bescherming onzer inlandsche nijverheid opgeheven, en nu wordt de inlandsche nijverheid uitgesloten, om goederen te leveren, die ten behoeve en op kosten der Nederlandsche schatkist ontboden worden.

Welligt dat enkele der voorwerpen niet hier te lande vervaardigd zouden worden, maar dan had men ze door een leverancier hier te lande kunnen laten ontbieden; en al had deze dan slechts daardoor de gelden gekregen, die nu aan reiskosten en emballage zijn besteed, dan had hij een niet onaanzienlijke winst gehad. Zijn wij wel onderrigt, dan waren eenige voorwerpen bij hunne aankomst te 's Hage reeds zoo beschadigd, dat zij hersteld moesten worden. (*N. S.*)

Door sommige buiten- en binnenl. dagbladen werd onlangs gemeld, dat H. M. de Koningin eenigen tijd

te St. Cloud zou hebben vertoefd; uit zekere bron kunnen wij mededeelen, dat dit berigt onwaar is; H. M. is over Lyon naar Marseille en van daar naar Nizza vertrokken, waar H. M. zich thans bevindt en nog eenigen tijd zal vertoeven. Tegen het einde dezer maand wordt H. M. over Straasburg en Stuttgardt in de residentie terug verwacht. Het is ons zeer aangenaam hierbij te mogen vermelden, dat het zachte klimaat op H. Ms. gezondheidstoestand een gunstigen invloed schijnt uit te oefenen, daar H. M. thans zeer welvarende is. (*N. R. Ct.*)

Volgens een schrijven uit Berlijn, heeft de prins-regent van Pruissen aan Z. H. K. den prins van Oranje de orde van den Zwarten Adelaar geschonken.

Men schrijft ons uit Leuven, dd. 3 November:

„Heden vierde de Katholieke Hoogeschool het heugelijke herinneringsfeest van haar vijf-en-twintigjarig bestaan sinds hare jongste herstelling. Een ieder, die niet onverschillig is aan den strijd tusschen het kwade en goede, die onze eeuw meer dan elke andere kenmerkt, mag ook deze gebeurtenis niet zonder belangstelling laten voorbijgaan.

„Ettelijke jaren na de scheiding van 1831 gevoelde het Katholieke België en vooral deszelfs hoogere geestelijkheid, waarvan Mgr. van Bommel, zaliger nadenken, de ziel en de leidende gedachte was, de dringende noodzakelijkheid der Universiteit van Leuven, nog onlangs door het Protestantismus tot een staat van diepe ontaarding vernederd, haar vroeger leven, haren vroegeren roem en luister weêr te geven. De edele pogingen dier waarde prelaten, een ieder weet het, werden met den meest gunstigen uitslag bekroond. De Leuvensche Universiteit herrees, herbouwd op het Katholiek beginsel, doordrongen van het Katholiek leven, dat zich spoedig en krachtig met milden overvloed door gansch haar wezen verspreidde, en haar weldra de gezegendste vruchten deed voortbrengen.

„Het zoude lutteloos wezen die vruchten in al hare uitgestrektheid en al haren rijkdom op te tellen. Als men de hardnekkige pogingen gadeslaat, die de ongodsdienstigheid in België onder den dekmantel van liberalismus in het werk stelt, om der jeugd hare verderfelijke en zedelooze beginselen in te prenten; als men zich herinnert dat in dit rijk, in eene der beschaafdste steden van Europa in het midden der 19e eeuw, het pantheïsme, thans met afschuw door de geleerde wereld uit het gebied der wetenschap verbannen, nog in zijne ruwste vormen openlijk geleeraard, verkondigd en aangeprezen wordt; dat in eene andere universiteit van België de zielsverhuizing der oude Egyptenaren op het tapijt wordt gehaald, als het eenige middel om de ellende te verklaren, die het menschdom drukken; als men daarenboven de diepe zedeloosheid nagaat, die zulke en meer andere beginzelen bij de jeugd onvermijdelijk moeten doen wortel schieten; dan kan men zich gereedelijk voorstellen, van welk een onbeseffelijk nut eene instelling is, die zich als het ware met het Katholicismus heeft vereenzelvigd, het Katholicismus voor hare leus heeft aangenomen, en zich als een bolwerk heeft opgeworpen tegen de aanslagen van ongodsdienstigheid en zedebederf. Van daar dan ook dat in België het goed niet ten eenemale door het kwaad overvleugeld wordt; van daar de kernachtige bewerkstellingen van zoovele aanzienlijke mannen, die zoowel hun intellektueel als hun moreel leven grootendeels aan de Universiteit van Leuven te danken hebben, om den steeds toenemenden invloed van het liberalismus, zoo niet te fnuiken, dan toch krachtig tegen te gaan; van daar, laat ik het met één woord zeggen, het behoud van België.

„Onwillekeurig vestigt zich de gedachte op den man, die gedurende vijf-en-twintig jaren, dat is van het begin der herstelling, aan het hoofd stond der Katholieke hoogeschool. Zijn beleidvol bestuur, zijn onvermoeide en boven alle partijzucht verheven ijver, zijne vruchtbare werkzaamheid, zijne krachtdadige, doch tevens voorzigtige handelwijze in netelige omstandigheden, en dat alles nog opgeluisterd door eene wetenschap en eene kunde, waarvan levende monumenten spreken, zijn alom te zeer gekend en gewaardeerd, dan dat het noodig zij er met schriftelijke lofspraak over uit te wijden. Moge de Hemel hem nog lange jaren behouden voor de universiteit, die hem als haar waardig hoofd eerbiedigt, voor het Katholieke België, dat in hem een zijner hechtste steunen erkent en voor de zaak van het goede, waarvan hij steeds de trouwe en wakkere kampioen was.

„De plegtigheden, waarmede deze feestviering vergezeld ging, waren eerder van godsdienstigen dan van elken anderen aard, zonder veel uiterlijken luister, zonder veel ruchtbaar praalvertoon; trouwens zulks strookte volkomen met het karakter, dat de hoogeschool van Leuven kenschetst.

„Des morgens ten 11 ure begaf zich het bijna achthonderdtallige studentenkorps, bij fakulteiten afgedeeld, [illegible] deze gekenmerkt door kokarden van verscheidene [illegible] het universiteitsgebouw, de Hal, waar [illegible] professoren ten getale van 44, in doktorale kleeding vereenigd had. Kort daarop toog de stoet naar de woning van den rektor magnificus, die onmiddellijk verscheen, en zich aan het hoofd van den optogt naar de kathedraal begaf, ter celebrering eener pontifikale mis. Na voleinding dezer, werd een plegtig *Te Deum* aangeheven, uitdrukking van het diepste gevoel van dankbaarheid voor de tallooze gunsten en weldaden, die de Voorzienigheid gedurende 25 jaren op de waarde Alma Mater op eene zigtbare wijze uitstortte.

„Het klokkenspel kondigde half één aan, toen het godsdienstige gedeelte van het feest was afgeloopen. Andermaal vormde zich de stoet in eene onafzienbare rij, en eenige minuten daarna waren allen in het groot auditorium van het Maria Theresia Collegium vereenigd; daar werden den Rector Magnificus twee aanspraken voorgehouden, de eene in naam der Belgische, de andere in naam der vreemde studenten; zij getuigden van de diepe deelneming van beide elementen in deze gewigtige gebeurtenis; beide waren uitdrukkelijk kernachtig, beteekenisvol en treffend. Mgr. de Ram, zigtbaar ontroerd, beantwoordde deze in eene taal, die aller gemoederen trof, ja menigen traan uit de oogen perste; ook hier toonde hij zich zijner antecedenten dubbel waardig.

„Middelerwijl eene toepasselijke muziek de *Brabançonne* deed weêrgalmen en oorverdovende hoera's het enthuziasmus wedergaven, dat aller harten bezielde, verliet de stoet het groot auditorium en begaf zich ten tweeden male naar het universiteitsgebouw. Daar werd aan Mgr. de Ram, in naam van het professorale korps door den heer Pamèche, vice-rektor, onder het houden van eene treffende redevoering, eene prachtige gouden gelegenheidsmedalje vereerd. Mgr. de Ram bezat zich niet meer bij het ontvangen van dit blijk van diep gevoelde genegenheid en hoogachting; zijne tranen waren ditmaal zijne welsprekenheid.

„Des middags vereenigde zich het professorale korps ter tafel bij den rektor magnificus; dit banket had een gansch intiemen aard.

„Des avonds ten 8 ure werd aan het akademiesch korps op de ruime plaats van het collegium van den H. Geest, hetwelk prachtig *ad hoc* geïllumineerd was, eene serenade gegeven; de studenten woonden deze met fakkellichten bij; een liefelijk vuurwerk brak bij poozen de muziekklanken af. Daarna werd nog partikulier aan eenige oudere professoren de eer eener serenade aangedaan.

„Het behoeft niet gemeld, dat ook de stad in 't feest deelde, getuige de prachtige illuminatiën, die zij harerzijds bewerkstelligde, en de serenade, die ook zij ten 10 ure in het collegium van den H. Geest kwam brengen.

„Aldus liep een feest ten einde, dat diepe wortelen zal schieten in het geheugen van al degenen, die er ooggetuigen van waren, en die er de hooge beteekenis van beseffen."

Wij vinden in het alhier verschijnend *Tijdschrift van Geneeskunde* melding gemaakt van de volgende, niet onbelangrijke, waarneming te Utrecht gedurende het heerschen der cholera aldaar gedaan:

Sinds 6 September tot 19 Oktober zijn binnen Utrecht 279 personen door cholera aangetast. De verhouding van hen, die genezen zijn, tot die der dooden is ongunstiger dan in de epidemie van 1848 en 49; ietwat gunstiger dan in de latere epidemiën. Hiervan echter een geregeld en juist verslag te leveren, moet voor lateren tijd bewaard worden.

Deze 279 personen woonden in 193 woningen, wier wijknummer ten stadhuize is opgegeven, 9 er van echter in schuiten of in niet met het wijknummer opgegeven huizen. Van deze 193 woningen waren er 113 in vroegere epidemiën reeds aangetast, sommige waren nooit vrij gebleven. Hierbij moet echter opgemerkt worden, dat sommige wijknummers voor een geheel buurtje of slopje gelden. Bijzonder ongunstig is hier de verhouding voor de vier buitenwijken der stad daar in deze van de 50 aangetaste woningen of slopjes er 36 reeds vroeger waren aangetast. In deze buitenwijken vindt men dan ook de meeste moddersloten, mestvaalten en varkenshokken. De buitenwijk M., aan het benedeneinde der stad, is weder de erg gesteisterde en in deze verhouding de ongunstigste; van de 32 woningen toch, waarin zich de ziekte vertoond heeft, waren er 22 reeds vroeger aangetast. Van de ook zeer ongunstige aangeteekende wijk C echter binnen de stad, waren van de 47 slechts 28 vroeger aangetast.

Deze opgaven die van het hoogste belang zijn om de oorzaken der ziekte op te sporen, dankt men aan het idée van den heer W. A. Boers, eersten kommies ten sekretarie, die reeds in 1832 bij elk geval het wijknummer opteekende en daarmede steeds is voortgegaan.

Den 4 dezer overleed te Doesborgh, de Hoog-Welgeboren heer Jonkheer P. A. van Daehne, gepensioneerd Generaal-Majoor, Ridder van de Militaire Willemsorde.

Gelijk men zich zal herinneren is in de vorige zitting der Staten-Generaal een wetsontwerp verworpen tot regeling eener overeenkomst tusschen de Regering en de maatschappij tot indijking der Ooster-Schelde. Ingevolge de koncessie, meenen wij, is de Regering thans eigenaar van al de werken, die door de maatschappij zijn uitgevoerd en de hoofd-ingenieur van den waterstaat in Zeeland aangeschreven, die in bezit te nemen. (*N. S.*)

Z. M. heeft benoemd tot ridder der orde van den Nederl. Leeuw, N. Trakanen.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Zaturdag 5 November.

(Officieel Verslag.)

In deze zitting is de algemeene beraadslaging over het wetsontwerp, houdende bekrachtiging van eenige artikelen der verleende koncessiën voor den aanleg en de exploitatie van de Noorder- en Zuiderspoorwegen voortgezet, nadat de kommissie voor de verzoekschriften rapport had uitgebragt over adressen met dat wetsontwerp in verband staande. De heeren de Poorter, Kien, van Heukelom en Zylker hebben het woord gevoerd.

Aan de vergadering is medegedeeld:

1°. dat door de afdeelingen tot rapporteurs zijn benoemd voor de wetsontwerpen:

a. tot wijziging van hoofdstuk VI der Staatsbegrooting voor 1859 de heeren: van der Veen, van Hoëvell, van Reede van Oudtshoorn, Westerhof en Kien;

b. betrekkelijk de doorgraving van Holland op zijn Smalst de heeren: Heemskerk, Ter Bruggen Hugenholtz, van Foreest, Delprat en van Akerlaken

c. houdende vaststelling der begrooting van het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren voor 1860 de heeren: van der Veen Bots, Reinders, Idserda en Westerhoff;

2°. dat het eindverslag gereed is over het gebruik van het koloniaal batig slot over 1857. De beraadslaging over dit ontwerp zal nader worden bepaald.

'sGRAVENHAGE, Als een uitvloeisel der wet op het lager onderwijs zal op 1 Jan. 1860 de godsdienstige Israëlitische armenschool alhier als zoodanig worden opgeheven en zullen de leerlingen, voor het maatschappelijk onderwijs, op de onderscheidene armenscholen worden verdeeld.

ARNHEM, 6 Nov. Door eenige ingezetenen van Apeldoorn, voornamelijk fabriekanten, is een adres aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingediend, waarin de onderteekenaars verzoeken, dat hunne gemeente in het spoorwegnet worden opgenomen, uit overweging van de volgende omstandigheden:

1. De lijn van Utrecht of Amersfoort over Apeldoorn naar Deventer is aanmerkelijk korter dan elke andere, strekkende tot verbinding der groote koopsteden van Nederland met de Duitsche Staten.

2. Door eenen spoorweg te leggen van Utrecht of Amersfoort naar Deventer, die alzoo de Veluwe over de landengte zou doorsnijden, zal de nijvere bevolking dezer door de natuur karig bedeelde landstreek, ten minste een middel te meer bezitten, om de mededinging met meer bevoorregte gedeelten van Nederland vol te houden, terwijl de vele gronden, welke thans onvruchtbaar en schier nutteloos zijn, weldra tot eenige waarde zouden worden opgevoerd.

3. Met betrekking tot de legerplaats bij Millingen, schijnt een spoorweg door of nabij dit punt der Veluwe bijna onmisbaar voor 's lands verdediging wegens het nuttige, soms noodzakelijke der gelegenheid tot spoedig vervoer der aldaar kamperende troepen. Bovendien wordt door krijgskundigen aan een spoorwegbrug over den IJssel te Deventer de voorkeur gegeven boven eene zoodanige brug meer nabij de grenzen te Zutphen.

HOORN, 5 Nov. Hoogste graanprijzen. Tarwe *f* 9; Rogge *f* 7,60; Gerst *f* 6,50; Haver *f* 4,25; Paardenboonen *f* 6; Bruine dito *f* 10; Witte dito *f* 10; Graauwe Erwten *f* 16; Vale dito *f* 13,50; Groene dito *f* 15; Witte (groote) dito *f* 10. Boter per Ned. ℔ *f* 1,10. Kippen a *f* 1; Kipeijeren a *f* 3,50 per 100 stuks; Eendeijeren a *f* 3,50 per 100 stuks.

DELFT, 5 Nov. Heden waren alhier de prijzen der Kaas *f* 13 a *f* 16,50; ter markt zijn verkocht 38 stapels, wegende 9352 Ned. ℔.

LEIDEN, 4 en 5 Nov. Boter: 1ste kwal. *f* 1.35 a *f* 1,50; 2de kwal. *f* 1,22½ a *f* 1,32½ per Ned. ℔.

LEEUWARDEN, 4 Nov. De eerste November-veemarkt van dit jaar was nog al ruim voorzien. Er waren ruim 1400 runderen, 700 schapen en 120 varkens aangevoerd, die bijna tot dezelfde prijzen als de vorige week werden verhandeld.

De telegraaf van heden meldt het volgende:

PARIJS, 7 Nov. Het *Journal des Debats* gelooft, dat de Spaansche Regering haar waarschijnlijk zegevierend leger niet uit Marokko zal kunnen doen terugkeeren zonder duurzame vruchten van de overwinning te hebben geplukt. Het blad is verder van oordeel, dat de Spaansche Regering zich weldra in een moeijelijken toestand zal geplaatst zien tusschen de oorlogzucht der natie, welke het tot doorzetten van den oorlog aanspoort en Engeland, dat besloten heeft den oorlog te bekorten

zijne uitkomsten te beperken. De *Débats* is echter overtuigd, dat Frankrijk, hetwelk Spanje aanmoedigt, ook zal ondersteunen tot aan de geheele volbrenging der onderneming.

— De *Moniteur* meldt de aankomst der grootvorstin Maria van Rusland en hare kinderen. Zij begeven zich naar Compiègne, waar zij door den Keizer en de Keizerin zijn uitgenoodigd.

— De *Moniteur* bevat het volgende berigt uit San Sebastian van 3 dezer: Twee transportschepen met eene brigade bergartillerie en twee regimenten infanterie, dat van Toledo en dat van de Prinses, aan boord, hebben San Sebastian verlaten.

LONDEN, 7 November. De *Morning Post* en *Daily News* weerspreken het berigt, dat Engeland onvoorwaardelijk tot het kongres zou zijn toegetreden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 5 Nov. De *Moniteur* bevat eene depêche van generaal Martimprey aan den minister van Oorlog, gedagteekend uit het kamp van Ain Tafural 30 Oktober, meldende dat de onderworpen Beni-Suassen gijzelaars hadden geleverd en schatting zullen betalen; het opperhoofd van den berg, Cheik Mimun, was zelf gekomen om de voorwaarden te vernemen en voor hare uitvoering borg te staan. Binnen 4 dagen zal de generaal de zaken van Uchda hebben geregeld, en zou daarna de Angades op de helling van den Zekkara vervolgen.

— De Aartsbisschop van Albi en de bisschoppen van Angen en Persignan, hebben aan de geestelijkheid van hun diocees brieven uitgevaardigd nopens de gebeurtenissen in den Kerkelijken Staat en gebeden voor den Paus aanbevolen.

— De *Monitore di Bologna* deelt een brief mede van den Bisschop van Rimini, waarin deze verklaart nimmer te zijn gearresteerd of beleedigd. De Bisschop is zelfs in staat gesteld vrijelijk zijn bisdom te inspekteren.

— De werkzaamheden aan den vorstelijken grafkelder te St. Denis worden met spoed voortgezet. De afdeeling, voor de Keizerlijke familie bestemd, is bijna voltooid, terwijl er toebereidselen worden gemaakt, om het stoffelijk overschot van den hertog van Reichstadt uit Weenen herwaarts over te brengen.

— Jl. Zondag stapte aan het spoorwegstation te Enghien eene dame met haar tweejarig dochtertje uit een der wagens. Het kind maakte zich van de hand der moeder los en kwam digt bij de rails, waar het door een nog in beweging zijnde wagen verpletterd werd. De moeder zag het misvormde lijk van haar kind en viel van schrik dood neder.

— Berigten uit Midden-Italië melden, dat de rust in het koningrijk Napels hersteld is. Men zegt dat de regering eene amnestie uitvaardigen en aanzienlijke werken van algemeen nut behartigen zal.

— Het bijeenroepen der nationale Vergadering te Florence werd te Parijs toegeschreven aan den wensch van het voorloopig bewind, om den staat des lands, ten gevolge van Piëmonts houding, te kennen, en de gevolgen te voorkomen, welke zouden kunnen voortvloeijen uit een besluit van Garribaldi om, zoo de Europesche kabinetten niet helpen, de hulp der revolutie in te roepen, om Italië elk wettig gezag te doen afschudden.

Volgens een ander berigt zou de Vergadering bijeenkomen om andermaal voor de inlijving bij Piëmont te stemmen en dezen keer haar eigenlijk karakter uit te drukken, twelk zoo min in Europa als te Turijn begrepen werd. De Toskaners willen ontkennen, dat ze hun land als het ware door Piëmont laten inzwelgen, en doen uitkomen, hoe zij eigenlijk eene vereeniging onder één vorst beoogen, met behoud van zekere nationale instellingen. Het Piëmonteesche stelsel van centralizatie en bestuur genoot nooit bijval te Florence. De invoering er van in Lombardije kan daar weder zekere gevoelens wekken, welke door de gevolgen van den vrede gesmoord waren.

— De Kamer der Afgevaardigden te Madrid heeft de financiële wetten ter bestrijding der oorlogskosten aangenomen.

Men beweert dat de Keizer van Marokko bij al de Europesche hoven zal protesteren tegen den oorlog, welken Spanje hem aandoet. Hij verklaart, dat het geschil in der minne zou geschikt zijn, had Spanje zijne eischen niet telkens vermeerderd.

Spaansche bladen bevatten berigten uit Afrika, welke Engeland beschuldigen Marokko te ondersteunen. Engelsche officieren zouden bij Ceuta aangekomen zijn en met Moorsche bevelhebbers een plan van verdediging ontworpen hebben. De *Patrie* merkt hierbij op, dat onafhankelijke Engelschen Marokko misschien helpen, doch dat het niet denkelijk is dat dit regtstreeks door het Engelsche kabinet zal geschieden.

ENGELAND.

LONDEN, 6 November. Volgens den *Daily-News* zijn Engeland en Frankrijk het eens nopens de expeditie naar China en zullen aanzienlijke strijdkrachten in het voorjaar aan den Pei-Ho bijeen zijn.

— Als zeker wordt gemeld, dat, op verlangen der Fransche regering, door lord John Russell eene dépêche naar Parijs gezonden is, waarin de voorwaarden, op welke Engeland aan het Kongres wil deelnemen, naauwkeurig uiteengezet zijn.

— De *Observer* zegt, dat Engeland zijne toestemming niet tot herstel der vorsten in Italië geven en, komt het op kongres, geen vooraf ontworpen plan gedwee bekrachtigen zal. Rusland en Pruissen moeten insgelijks besloten hebben niet blindeling alles toe te staan. Men onderhandelt dus nog over de grondslagen, en de tijding van verstandhouding tusschen Frankrijk en Engeland, is voorbarig. Ook berigt het blad de onderteekening te Zurich van het verdrag, waarbij Lombardije aan Piëmont wordt afgestaan. Het laatste verdrag tusschen de drie mogendheden blijft nu ter behandeling over. Eenige moeijelijkheden vertragen het, doch men verwacht dat die weldra opgeheven zullen zijn.

— Gelijk de Iersche Bisschoppen, hebben ook de Engelsche den H. Vader hunne verknochtheid willen bewijzen. Op een Koncilie, onder voorzitting van kardinaal Wiseman, werd door hem een brief ontworpen aan de geloovigen, om hunne gebeden voor Z. H. te vragen. Behalve dit, heeft de Kardinaal aan de geestelijkheid en geloovigen van zijn diocees met hetzelfde doel nog een afzonderlijk schrijven gerigt. Eenige dagen geleden werd te Islington, eene wijk in het diocees van Westminster, eene meeting gehouden, waarbij de eerwaarde heer Oakeley voorzat, en kapitein Coulthorst onder anderen zeide:

„Onlangs heb ik Perugia, Bologna en andere steden van 's Pausen Staten bezocht en heb mij door persoonlijke navorschingen overtuigd van de monsterschtige overdrijving en de grove leugentaal, waaraan de berigtgevers der Londensche pers zich schuldig maken. Vooral te Bologna stelt men de misdadigste pogingen in het werk om het volk zedelijk te verlagen."

Vervolgens heeft men, met algemeene stemmen en in volle geestdrift, een adres aan den Paus goedgekeurd, waarin de diepste eerbied en liefde voor Z. H. worden uitgedrukt. Het adres is, op veler verzoek, ter beschikking van het publiek gesteld, om de handteekeningen der geloovigen te ontvangen.

— De *Times* bevat berigten uit Florence, welke melden, dat de Protestanten in Italië alle pogingen aanwenden, om er aanhangers voor hunne sekte te vinden, waarbij het revolutionnaire bewind der verschillende landen hun de hand leent. De korrespondent meldt, dat hij te Parma, Bologna en elders doorslaande blijken der inspanning van het Londensche Bijbelgenootschap ondervonden heeft. Keurige exemplaren van den Bijbel van Diodati, protestantsche vertalingen van het Oude en Nieuwe Verbond, werden half om niet verkocht of kosteloos uitgedeeld. Hij berigt, dat een schoon gebouw te Florence, naar men beweert, bestemd is tot een tempel der *Nationale Italiaansche Kerk* of *Hervormde Katholieke Kerk*. Een klein tal aanhangers der sekte bestaat te Florence en houdt er sedert April, bijna wekelijks dienst in de Italiaansche taal.

Dezelfde berigtgever spreekt ook over de hoop, welke men in Engeland gekoesterd had, van Viktor Emmanuel met eene Protestantsche, Engelsche prinses te zien huwen. Hij merkt aan hoe nuttig dit voor het Protestantismus zou geweest zijn, terwijl de Koning daardoor tevens uit zijne tegenwoordige moeijelijkheden zou gered worden. Alsdan waren alle bezwaren met den H. Stoel spoedig door het zwaard beslecht en Viktor Emmanuel kon in Piëmont de rol van Hendrik VIII spelen, zonder als deze eenige vrouwen op het schavot te brengen. De moeijelijkheden nopens het burgerlijk huwelijk, de opheffing der kloosters en honderd andere zaken werden dan spoedig uit den weg geruimd. Het hof, de adel en het leger zouden 's Konings voorbeeld volgen, en was het Protestantismus eenmaal tot godsdienst van den Staat verklaard, dan hadden de Paus, noch de Keizers van Frankrijk en Oostenrijk het regt zich met Sardiniëns zaken te bemoeijen.

De berigtgever klaagt sterk, dat het bijna niet mogelijk is de Italianen Protestant te maken, en schrijft dit aan hunne domheid toe, welke hen belet de voordeelen van het Protestantsch liberalismus te erkennen. Vervolgens doet hij uitkomen, wat men Viktor Emmanuel, van Engelands zijde, voorspiegelt. „Een verbond met Frankrijk, zegt men te Londen, moet Viktor Emmanuel in het binnen- en buitenland de handen binden, wijl het hem verpligt de Katholieken en het Hoofd der Kerk naar de oogen te zien. Een verbond echter met Engeland en eene staatkunde als die van Hendrik VIII zou die hinderpalen ten eenemale slechten."

De opmerking wordt gemaakt, dat het te bezien zal staan of Viktor Emmanuel zich door de politico-theologische raadgevingen van den *Times* zal laten verleiden.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 4 Nov. De beraadslagingen over de zaken van het Venetiaansche duren voort. De plannen, welke daaromtrent bij de Regering gevormd zijn, moeten lijnregt tegenover de bedoelingen staan, welke in Napoleons brief aan Viktor Emanuel nopens Venetië doorstralen, en het mag betwijfeld worden of men het daaromtrent zoo spoedig eens zal worden, als zij hopen, die de beslissing der Italiaansche kwestie door een Kongres liever van daag dan morgen zien.

Over de toekomstige vorming van den rijksraad verwacht men spoedig eene keizerlijke bepaling. Het is niet te denken dat hij den naam van senaat zal voeren, daarentegen is het bijna zeker, dat hij toezigt zal houden over de financiële zaken, terwijl het budget een zijner hoofdbemoeijingen wordt. Alle volkeren van het Keizerrijk zullen vertegenwoordigd worden.

Nopens den troonsafstand der hertogen van Modena is nog niets beslist; men zegt, dat de daarop betrekking hebbende onderhandelingen sinds kort afgebroken zijn. Oostenrijk heeft zich in deze zaak met de rol van toeschouwer vergenoegd. De hertog is naar Italië vertrokken om de troepen te inspekteren en krachtige maatregelen te nemen. Binnen twaalf dagen wordt hij te Weenen terug verwacht.

— Nopens de overeenkomst tusschen Pruissen en Rusland, te Breslau getroffen, zou eene ministeriële cirkulaire uitgegeven zijn. Men wenscht dat zij ter algemeene kennisse kome, wijl reeds nu verschillende gevolgtrekkingen gemaakt zijn. Zoo spraken sommigen van een verbond tusschen Berlijn, Sint-Petersburg en Londen tegenover Oostenrijk en Frankrijk, anderen beweren dat men Engeland alleen wil laten tegenover Frankrijk. De *Augsb. Ztg.* zegt, dat, op aandringen van Parijs, Rusland er in geslaagd is Pruissen over te halen onzijdig te blijven, ingeval een oorlog tusschen Frankrijk en Engeland uitbrak. Aan de echtheid hiervan moge echter getwijfeld worden.

— De *Oestr. Correspondenz* bevat een artikel, waarin gezegd wordt, dat sommige buitenlandsche bladen onjuiste mededeelingen bevatten nopens het gebeurde met eenige Hongaarsche magnaten.

Het blad betreurt dat eenige binnenlandsche bladen zich in die polemiek mengen, daar thans alles gedaan wordt om verzoening aan te kweeken tusschen de verschillende volksstammen van de Oostenrijksche monarchie en op hun aller behoeften gelet wordt.

— Van wege het gemeentebestuur zullen, even als in den vorigen winter, ook nu te Weenen kosthuizen worden geopend, waar de onbemiddelde voor weinige centen een goed, voedend middagmaal kan nuttigen.

BERLIJN, 6 November. Men zegt, dat heer Simons, welligt nog vóór de opening van den landdag, de portefeuille van Justicie zal nederleggen.

— Bij gelegenheid van het feest, door den Nederlandschen gezant bij ons hof, den baron Schimmelpenninck van der Oije, ter eere van den prins van Oranje gegeven, zijn de leden van het korps diplomatiek afzonderlijk aan den Prins voorgesteld. Het feest was zeer luisterrijk.

ITALIË.

TURIJN, 3 Nov. Mgr. Charvaz, Aartsbisschop van Genua, voormalig onderwijzer van den Koning van Sardinië, heeft een herderlijken brief aan de geloovigen van zijn diocees gerigt, om gebeden voor den Paus te vragen.

— De Turijnsche pers is niet voldaan over Napoleons brief aan Viktor Emanuel. De *Indipendente* wil van geen Italiaanschen bond weten, wijl deze onderworpen is aan de herstelling der hertogen en de heerschappij van Oostenrijk in het Venetiaansche, terwijl Piëmont tot geen prijs wil medewerken tot het martelaarschap (sic) dat daardoor aan Venetië berokkend wordt.

Het blad ziet in den brief slechts raadgevingen, welke men al of niet kan volgen. Hij dringt op het laatste aan.

De *Opinione* is van hetzelfde gevoelen en zegt, dat de regering zich aan hare bijzondere pligten jegens Italië moet houden, en deze pligten niet toelaten, de herstelling der vorsten of den bond te begunstigen. Dit ministerieel orgaan gelooft dat men wijs zal handelen met de beslissing van het kongres af te wachten, en meent dat men niets anders opzigtens Midden-Italië kan doen, dan den tegenwoordigen toestand wettigen.

— Parma, Modena en Bologna hebben, als Florence hun nationale vergadering opgeroepen. Men meent te Turijn, dat het doel hiervan is, een diktatorschap voor gansch midden-Italië in te stellen, ten gunste van Cavour, of een en ander regent, dien Viktor-Emmanuel zou willen aanwijzen.

— De Piëmonteesche leening van honderd millioen is bij aandeelen van 80 franken in omloop. Men zegt dat verscheidene Italiaansche huizen voor aanzienlijke sommen ingeschreven hebben.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 7 November.

GETROUWD (4 Nov.): N. Beers met C. J. S. van Essen.
OVERLEDEN (2 Nov.): J. G. W. Reineke, 8 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		5 NOV.	4½ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.			
Nederl. Bank	4 "			
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	63⅞	64⅛	63⅞
Dito Dito	3 "			
Dito Dito	4 "	97½		
Amortis. Syndik.	3½ "	94¾		
Aand. Handel-Maatsch.	"	126½		
Oost-Ind. Leening	4 "	97		
Aand. Holl. Spoorweg.				
Leening idem	4½ pCt.			
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ "			
Maatschappij van Weld.	4 "			
België, Cert. Adm. B. bk.	2½ "			
Dito bij *Rothschild*	2½ "			
Frankrijk, Certifikaten	3 "			
Spanje, Obligatiën	1½ "	31 11/16	31¾	
Dito	3 "	43½		
Dito Binnenl.	3 "	41	41⅛	41 1/16
Amortisable Schuld		10⅜	10½	10½
Bewijzen Coupon				
Crediet Instel. bij *Prost & C°.*				
Portugal, Obligatiën	3 pCt.	43 5/16	43⅜	
Dito 1856/1857	3 "	42		
Dito Uitgestelde		30		
Rusl. Obl. bij *Hope en C°.*	5 pCt.	103⅞	104	103⅞
Dito bij idem 1828/1829	5 "	101⅞		
Cert. bij idem 1831/1833	5 "	85¼	85⅜	
Dito bij idem 1840	4 "	80 13/16	80⅞	
Dito bij *Stieglitz*	4 "	80⅝	80 11/16	
Dito Nieuwe	4 "			
Dito 5de Serie	5 "	89½	89⅝	
Dito 1855, 6de Serie	5 "	99 9/16	99¾	99 [illegible]
Dito adm. te Hamburg	5 "			
Dito dito te Londen	5 "			
Dito dito dito	4½ "			
Inschrijving in Assignat.	6 "			
Certifikaten van dito	6 "	61¾	61⅞	
Spoorweg Aktiën	5 "			
Polen, Aand. 1835, fl. 500	*f*	158		
Obligatiën	4 pCt.			
Pruisen, Obligatiën	4½ "			
Aandeelen 1854	3½ "			
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 "			
Dito dito	4 "			
Dito Metalliek	5 "	54	54⅛	54⅛
Dito Rente Amsterdam	5 "	73¼		
Dito Nationale 1854	5 "	57 15/16	58 1/16	58
Dito dito	2½ "	28¾	28⅞	
Weener Bank-Aktiën	*f*	842		
Dito Aand. fl. 250, 1839	"			
Dito dito " 250, 1854	4 pCt.	264		
Beijeren, Spoorweg Aandeelen				
Napels, Cert. bij *Lam. en B.*	5 "			
Dito bij *Rothschild*	5 "			
Denemarken, Oblig. te Lond.	5 "			
Dito	3 "			
Braziliën, Geldl. 1824 v. £ 100	5 "	99½		
Dito 1839 van £ 100	5 "			
Dito 1843 " £ 100	5 "			
Dito 1852	4½ "			
Dito 1858	4½ "			
Sardinië	5 "			
Peru, Geldl. 1854	4½ "			
Dito te Parijs				
Ecuador, Oblig. 1855	1 "	14 13/16		
Venezuela, dito 6 pCt. thans	3 "	27	27 7/16	27⅜
Dito Uitgestelde	1 "	14 3/16	14¼	
Grenada, Obligatiën	3½ "	15⅛		
Dito Uitgestelde		5		
Mexiko dito	3 "	20⅝	20 13/16	
Nrd-Amer., Ph. *Hope en C.*, Lr. A	"			
Dito dito	" B "			
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.			
Amerik. Bank-Aktiën				
Illinois Spoorweg-Aandeelen				
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	80¼		
Louisiana	5 "			
Griekenl., Obl. Geldl. 1825	5 "			

Handel-Maatschappij kontant —; dito Leening 1858 4 pCt. —; Russische Spoorweg volgef. 219, 219¼; Hypotheek 4 pCt. —; Fr. Oost. Spw. Oblig. bij Hope 3 pCt. 121; 3 pc. Russen 64⅛.

Op de verbeterde koersen van Buitenlandsche beurzen was heden de markt algemeen in vaste stemming; in Oostenrijksche was vrij goede handel.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt, Prolongatie 4 pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 7 November tot 3¼ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 64⅛; Aand. Handel-Maatsch. —, Spanje, Binnenl. 3 pc. 41⅜; Rusl., Obl. bij Hope en C°. 5 pc. 103⅝; Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie 5 pc. 99½, Oostenrijk, Met. 5 pc. 54 1/16, dito 2½ pc. 28¾, dito Rente Amst. 5 pc. 73½, dito Nationale 1854 5 pc. 58⅛.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

[illegible] Rente kont. 4½ pc. —, op tijd 3 pc. [illegible] —; Fr. Oost. Spoorw. 550. —; Russ. Spoorw.-Aktiën 495. —; Spanje 1½ pc. 34½; 3 pc. 42¼; Passive 10½; Cred. Spanje 255. —; Rom. Leening —.—.

MADRID, 5 Nov. Spanje 3 pc. 42.45; 1½ pc. 32.45.

LONDEN, 5 Nov. Cons. 96¼ a ⅜; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 22½ a 22⅝; 4½ pc. Peru —; 3 pc. id. —; 4½ pc. id. doll. bonds —; Grenada uitgest. 5 a 5¼; id. werkelijke 14½ a 15; 5 pc. Venez. 28¾ a 29¼; 2¼ pc. id. 14½ a 15; 3 pc. Port. 45¼ a ¾; 3 pc. Spanje 44 a 44¼; 1½ pc. id. 32¼ a ¾; Coupons 5 a 5¼; Passive 11 a 11¼; 4½ pc. Russen — a —; 5 pc. id. — a —; 2½ pc. Holland — a —; 4 pc. id. — a —; Illinois Shares 61 a 63; id. 7 pc. Oblig. 76 a 77; Sardinië 85½ a 86; Ecuador —.

WEENEN, 5 Nov. Met. 5 pc. 72.—; 2½ pc. —.—; Nat. 77.10; Loten 1854 4 pc. 109.—; Bank-Aktiën 893; Noord-Baan-akt. —.—; Oostenr. Cred. Loten 96; Cred. Anst. 202.—; O.-Fr. Spoorw.-akt. 266.—; Lomb. Venetiaans. —.—, Nieuwe —.—; Wissel op Londen 3/m. 12.29; Parijs 48.30; Frankf. —.—; Amst. —.—; Goud 23¼; Zilver 18¼.

BERLIJN, 5 Nov. Metalliek 5 pc. 57¼; Nationale 61½, Stiegl. 5de serie 94¼; 6de id. 104½; Rusland 5 pc. —, Nieuwe 3 pc. 64¾; Pruiss. Staats. 4½ pc. 102; id. Nieuwe 5 pc. 103½; Fr. Oost. Spoorw. 141; Credit 80¼; Wissel op Londen 3/m. 6 th. 17⅜, Parijs —, Hamburg —, Amst. zigt 141½, 2/m. 140⅞, Weenen —, Petersburg 94½.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	*f* 55 7/16	2/m. Livorno	*f* 38½
Zigt "	" 55 13/16	" Napels	" 78½
2/m. Bordeaux	" 55	3/m. Petersburg	" 165
½/m. "	" 55⅜	6/w. Weenen	" 92
3/m. Madrid	" 241	" Augsburg	" 99
" Cadix	" 243	" Frankfort	" 99¾
" Sevilië	" 240	2/m. Hamburg	" 35⅛
" Bilbao	" 240	Zigt "	" 35¼
" Lissabon	" 40⅜	2/m. Londen	" 11.62½
" Porto	" 40¼	Zigt "	" 11.67½
2/m. Genua	" 45½	Rotterdam	" ¼

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 7 Nov.

Tarwe: 100 ℔ b. Pools. *f* 198; 132 ℔ j. r. Zweeds. *f* 293.
Rogge: 118 ℔ Petersb. *f* 176; 119 ℔ d° *f* 179; 120 ℔ d° j. d° *f* 180; 128 ℔ Pruiss. *f* 198; 123 ℔ d° *f* 198.

ROTTERDAM, 5 Nov. Rogge: 147/2 ℔ o. Amerik. *f* 185; 141/2 ℔ St.-Petersb. bij partij *f* 170. — Gerst: 133/2 ℔ Zweeds; *f* 180. — Boekweit: Fransche *f* 163 op 140/2 ℔.

SCHIEDAM, 5 Nov. Moutwijn *f* 13.75; Jenever *f* 19,25; Amst. Proef *f* 20,50 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling *f* 1,20 per ketel.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	*f* 23,40	a 45	Pruissische	*f* 35	a —
Napelsche	" —,—	" —	Spaansche	" —,—	" —
Div. in £	" 11,57½	" —	Hamb. Russ.	" 32½	" —
Eng. Russen	" 11,57½	" —	Russ. in Z. R.	" 33⅜	" —
Fransche	" 55¼	" —	Polen	" 35½	" —
Belgische	" 55¾	" —	" " Fl.	" 26⅝	" —

Buitenl. Spanje *f* 55⅛. Nation. Met. d°. 1 Julij 1859, *f* —.—.
Amerik. in D. *f* 2.34. Coupon 3 pc. Rusland *f* 11.80.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 5 Nov. De Boer, Henriëtte en Geertruida, Batavia. - Lucas, Elisabeth en Jacoba, Tjilatjap.
HELVOET, 5 Nov. Van der Gaauw, Maria Johanna, Villanova. — 6 Nov. Addeman, Kleinkinderen, Villanova.

UITGEZEILD:

TEXEL, 6 Nov. Aurora (st.), Londen.
HELVOET, 5 Nov. Magnet (st.), Londen.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 7 November, in lading naar:

Keulen.	J. L. Wilson, Cöln N°. 10.
Mannheim.	H. Wilson, Ocean.
Maintz.	G. Reichert, Maintz N°. 4.
Mannheim.	Van der Pol, Europa.

AMSTERDAM, 7 November, vertrokken naar:

Keulen.	H. Rursch, Albion.
Maintz.	J. Löhr, Maintz N°. 1.
Duisburg.	J. Hesper, Catharina.
Dusseldorp.	H. G. Hoenderop, Beauharnais.
Urdingen.	J. Demmer, Vrouw Maria.
Keulen.	M. Greeve, Cölln N°. 5.
Ludwigsh., Mannheim en Heilbron	C. Itschert, Fortuna.
Mannheim.	L. Penning, Azia.

Rijnhoogte ARNHEM, 5 Nov. 12 p. 0 duim.
KEULEN, 6 " 13 vt. 0 "

Advertentiën.

(1977) Heden werd zeer voorspoedig van een welgeschapen Zoon verlost, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot L. H. LE GRAS.

A. H. WALTER.

AMSTERDAM, 5 Nov. 1859.

(1967) Heden overleed, tot mijne diepe droefheid, na een langdurig lijden, voorzien van de Genademiddelen der H. Kerk, mijne zeer geliefde Dochter ADRIANA CORNELIA, in den jeugdigen leeftijd van ruim 28 jaren.

J. G. BEUKERS.

SCHIEDAM, 1 November 1859.

(1980) Heden overleed, voorzien van de HH. Sacramenten der stervenden, mijn zeer geliefde Echtgenoote, Mejufvrouw JOHANNA CATHARINA HOEFNAGELS, in den ouderdom van nagenoeg 37 jaren.

H. H. VAN KOL.

EINDHOVEN, 2 November 1859.

(1979) Heden overleed, na eene ongesteldheid van slechts weinige dagen, tot onzer, onzer kinderen en behuwdkinderen diepe droefheid, in den ouderdom van bijna 38 jaren, onze innig geliefde Dochter HELENA CORNELIA WILHELMINA, gesterkt door de Genademiddelen der H. Kerk.

SCHIEDAM, 4 November 1859. W. J. NOLET. H. W. E. NOLET—ROOMERS.

(1952) Bij N. J. VERHOEFF te Rotterdam wordt heden uitgegeven:

HEER GEEF HAAR DE EEUWIGE RUST!

Een **Gebedenboek** voor **Catholijken**, die beminde afgestorvenen betreuren en hen te hulp willen komen; uit het Hoogduitsch vertaald en vermeerderd door J. J. BURGMEIJER, in leven R. C. Priester en Pastoor te Warmond. **Vijfde druk.**

Moeijelijk zal men iemand vinden, die geenen beminden Vader, geene teedere Moeder, Broeder, Zuster of dierbaren Vriend, die hem door den dood ontrukt zijn, te betreuren heeft en waarvan het verlies hem de bitterste tranen afperst. Om echter in den geest der H. Kerk te treuren; om voor zich, in dien geest, troost te bekomen, maar vooral om de overledene geloovigen hulp te verschaffen is het hier aangekondigde Gebedenboek eene geschikte handleiding.

Ten einde hetzelve algemeener nog te verspreiden, zijn de de prijzen thans gesteld als volgt:

Gebrocheerd 50 Cents. Gebonden in zwart Engelsch linnen 80 Cents; in zwart leder 90 Cents; in zwart laken *f* 1.—.

BOEKHANDEL VAN C. L. VAN LANGENHUYSEN.

VOORDEELIGE AANBIEDING
ter verspreiding van goede Boeken.

EERSTE STEL.

Eene verzameling van 146 Boekwerkjes die bij de uitgave gekost hebben *f* 41.47½ voor . . . . *f* 7.50.

TWEEDE STEL.

1 Belijdenissen van den H. Augustinus. — 2 Over het bestaan en het Instituut der Jesuiten. — 1 Bijdragen tot de Kerkelijke Geschiedenis in Duitschland in de 19e eeuw, of 1 Korte vroegpreken. — 2 Calista. Eene schets uit de 3e eeuw. — 3 Onze Eerstelingen. Dichtbundel. — 4 Engelands rentmeesterschap. — 2 deelen van den Humorist. — 4 Levensgeschiedenis van den H. Thomas van Villenova. — 3 Alias. Nasporingen op geestelijk gebied. — 4 De Protestantsche Katholiek. — 2 Altieri, Redevoeringen. — 1 Utberg, Tien overdenkingen, of 1 id. Twaalftal Leerredenen. — 2 Troost voor zieken en lijdenden. — 1 De Toeschouwer, 1857, 2 deelen. — 2 Waarheid en Liefde. — 4 deelen Leesmuseum voor Katholieken van alle standen, 1853—56. Te zamen 39 Boeken, die bij de uitgaven gekost hebben *f* 51.95, worden afgeleverd voor *f* 10.00.

DERDE STEL.

3 Geertruida van Oosten. — 2 De giftbrief van Koning Karel. — 2 De historie van Heer Ranulf van Orequi. — 1 Carolingische verhalen, of 1 De Wapensmid en zijn Zoon, 2 deelen. — 1 Magdalena van Vaernewyck. — 1 Mejufvrouw Leclerc. — 2 Palet en Harp. — 4 Nederlandsche verhalen, v. d. Horst. — 1 Verhandeling over den Bijbel, J. M. Schrant, of 1 Der Ysterien-Bloeme. — 3 Het voorgeborchte. — 3 Hymnen en gebeden, van Nouhuys. — 4 Van Nouhuys, de H. Rozenkrans. — 3 J. A. Alberdingk Thijm, de Nederlandsche gedichten, 2e bundel. Te zamen [illegible] Boeken, die bij de uitgaven gekost hebben *f* 40.[illegible] worden afgeleverd voor . . . . *f* 9.00.

Het voordeelige dezer aanbiedingen, zal ieder in het oog vallen, zoodat eene verdere aanprijzing overbodig wordt geacht.

Meer uitgebreide lijsten zijn op *franco* aanvragen te bekomen. — Bestellingen worden aangenomen bij C. L. VAN LANGENHUYSEN en zijne gewone Correspondenten.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN Drukker en Uitgever.